

Privé collecties in Nijmegen en omgeving

Op een zonnige zaterdag 15 mei bezochten we drie privé tuinen van leden van de werkgroep Kleine Nederlandse Arboreta (KNA). De KNA is een groep dendrologen of verzamelaars die voor eigen genoegen een kleine privé collectie beheert. De eigen tuin of een stuk(je) grond, wellicht elders, is ingericht als privé botanisch park met een collectie. De werkgroep is in 2005 ontstaan op initiatief van Piet Vos en Wout Kromhout. Sinds de start wordt dankzij de inspirerende coördinatie van Piet Vos één of tweemaal per jaar bijeen gekomen. (Google: kleine Nederlandse arboreta)

De dag begon in de fraaie stadstuin (Arboretum 'Monplaisir', 1000 m2) van Freek en Alvy Derks in Nijmegen, aangelegd in 1994. De nadruk ligt bij hen op het verzamelen van bijzondere planten, veelal ook gekweekt uit zaden welke zelf verzameld zijn in klimaatzone 8 (-12 tot -7) en zone 9 (-7 tot -1). Dat betekent dat er ook een kleine kas en een tuinkamer zijn om een aantal exemplaren 's winters te laten overleven. Toch staan er in hun tuin ook in de volle grond een aantal bijzondere exotische exemplaren. Bijvoorbeeld een 10 jaar oude *Fremontodendron* 'California Glory', weliswaar behoorlijk aangetast in de afgelopen winter,

maar (gelukkig) toch nog weer uitlopend. In de voortuin een schitterend exemplaar van *Emmenopteris henryi*, ietwat in de schaduw van een fraaie *Liriodendron tulipifera*, waarvan we zelfs enkele zaailingen aantreffen. Verder een fraaie *Sophora microphylla* (vorig jaar overdadig bloeiend, nu wat minder), een bijna 1 m hoge *Pinus palustris*, *Melia azedarach*, *Grevillea johnsonii* en nog veel meer exotisch materiaal. De meest bijzondere plant vindt de eigenaar zijn permanente kasbewoner de Surinaamse sinaasappelsoort 'Alamu' (mogelijk *Citrus × sinensis* of *C. aurantium*), door zijn schoonvader in 1988 uit een pitje gestart. Jaarlijks moet er een halve meter vanaf gesnoeid worden. Alle bomen en struiken waren voorzien van een naamkaartje. Slechts een enkele keer konden de 'kenners' een vergissing bespeuren, waarna de goede naam dankbaar werd geaccepteerd door Freek Derks. Voor de liefhebbers waren er ook enkele planten in pot in de aanbieding: *Jacaranda mimosifolia*,

Freek Derks (Alvy Derks op de achtergrond) vertelt over zijn stadsarboretum

Foto: Martijn Essers

Grevillea johnsonii
Foto: Martijn Essers

Brachychiton populneus en een *Podocarpus salignus*. Een aantal van ons maakten er dankbaar gebruik van.

Na een voortreffelijk verzorgde lunch door Alvy Derks vertrokken we in colonne naar ons volgende adres: Theo en Annemarie Latta in de regio Heumen-Overasselt. Hier is sinds de 80-er jaren een stuk maisland van circa 1 ha omgetoverd tot een prachtig park met grote vijver en een fraaie collectie bomen en struiken. Er is geen bepaalde filosofie achter de verzameling, hij verzamelt wat ie mooi en aantrekkelijk vindt, met een voorkeur voor botanische soorten (al hoewel een

fraaie cultivar ook niet wordt versmaad). Een hartelijke ontvangst werd gevolgd door een uitvoerige rondleiding met uitleg en namen van de aanwezige bomen en struiken. Helaas ontbraken (nog) naamlabels, voor de 'kenners' geen probleem, maar voor de liefhebbers een extra uitdaging om de plant op naam te brengen! Het aanbrengen van de naamlabels is iets voor de toekomst. Theo Latta maakte dankbaar gebruik van de aanwezige kennis om enkele bomen op naam te brengen.

Opvallende exemplaren waren een bloeiende *Pterostyrax corymbosa*, de vol in vrucht staande *Acer henryi*, de volop bloeiende *Magnolia sieboldii* en *Neillia sinensis* var. *ribesoides*, enkele fraai bladderende *Acer griseum* en de *Carya cordiformis*. Op het laatst ontdekten we nog een *Photinia beauverdiana* var. *notabilis*, een plant die je zelden tegenkomt. En dan was er ook nog rond de vijver een heel scala aan wilde orchideeën, bijvoorbeeld *Listera ovata* (Grote keverorchis), *Platantera bifolia* (Welriekende nachtorchis) en *Orchis mascula* (Mannetjes orchis).

Tenslotte spoedden nog een aantal van de groep zich rond de klok van vijven richting Wyler, vlak over de Duitse grens. Daar heeft Johannes van Baal sinds de 60-er jaren een fraai arboretum van circa 1.3 ha op een zeer geaccidenteerd terrein. Veel fraaie en dikke bomen trekken de aandacht, zeker in het oudere, wat lager gelegen deel van het arboretum. Bijvoorbeeld een *Sequoiadendron giganteum*, geplant in 1980 en nu met een stamomtrek van 270 cm, waar jaarlijks 9 tot 11cm bijkomt! Ook fraai uitgegroeide exemplaren van *Sassafras albidum*, *Sequoia sempervirens*, *Nyssa chinensis* en *Quercus coccinea* mogen niet onvermeld blijven. Ook de prachtige *Actinidia kolomikta* bij de voordeur is een genot voor het oog. Jammer dat ook hier namen aan de bomen ontbreken, maar misschien komt dat nog.

De tuin is gesticht door de oude heer Van Baal, thans 93 jaar en nog dagelijks actief

Theo Latta heet de mensen welkom
Foto: Wout Kromhout

in de tuin. Een extra bezienswaardigheid vormde de zelf gebouwde stenen toren van 2×2 m en 12.5 m hoog, die bewoond wordt door een echtpaar ooievaar. Op het moment verzorgt het echtpaar 2 jongen waardoor wij jammer genoeg niet dichtbij konden/mochten komen.

Theo Latta en Johannes van Baal zijn nog geen lid van de NDV. Van harte hopen we dat deze kennismaking er toe zal leiden dat ze lid

Fraaie vruchten van *Acer henryi*

Foto: Wout Kromhout

zullen worden en dat we hen vaker zullen gaan zien op NDV-activiteiten. Zulke enthousiaste dendrologen horen bij de NDV.

Fraai bloeiende *Neillia thibetica*

Foto: Wout Kromhout

